

ANALIZA DIVIDENDELOR DEMOGRAFICE ALE REPUBLICII MOLDOVA

Autor: Fala Alexandru

Chișinău, 2022

**Expanding
Choices** through
Family-Friendly Policies

ABORDAREA CONCEPTUALĂ A RELAȚIEI DINTRE DEMOGRAFIE ȘI ECONOMIE



CONCEPTE DE BAZĂ

- Dinamica demografică are influențe majore asupra evoluțiilor economice.
- Pentru a evalua acest impact s-a utilizat o abordare teoretică bazată pe următoarele concepte:
 - ✓ Ciclului economic de viață;
 - ✓ Dividende demografice.

CICLUL ECONOMIC DE VIAȚĂ

Viața unei persoane poate fi divizată în 3 etape:

1. Copii consumă și nu obțin venituri din muncă;
2. Adulții obțin câștiguri din muncă, iar veniturile lor, de multe ori, depășesc consumul;
3. La bătrânii veniturile din muncă se diminuează și sunt depășite de consum.

Pe parcursul vieții o persoană poate fi:

- **consumator net** – copil sau vârstnic, ce înregistrează un deficit, deoarece venitul său din muncă este mai mic decât consumul;
- **producător net** – adult ce activează în câmpul muncii și obține un surplus, deoarece venitul său din muncă depășește consumul.

CICLUL ECONOMIC DE VIAȚĂ

- Pentru cuantificarea ciclului de viață economic se utilizează **Conturile Naționale de Transfer**.
- Sistemul conturile naționale oferă puține informații despre consecințele economice asupra persoanelor din diferite grupe de vârstă.
- Conturile naționale de transfer (CNT) au fost elaborate pentru a soluționa această problemă.
- CNT oferă metode sistematice, cuprinzătoare și coerente pentru dezagregarea pe vârste a componentelor majore ale conturilor naționale.

DIVIDENDELE DEMOGRAFICE

Primul dividend demografic:

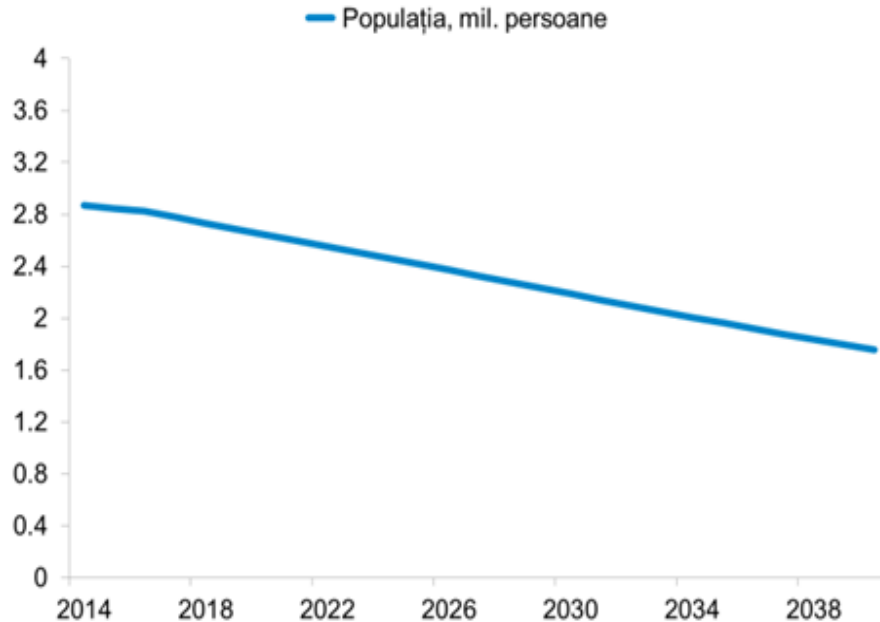
- Economia este avantajată/dezavantajată de creșterea/descreșterea numărul de producători în raport cel al consumatorilor.

Al doilea dividend demografic:

- Este asociat cu îmbătrânirea populației;
- Pe parcursul vieții persoanele economisesc, inclusiv, pentru a-și asigura consumul la vârste înaintate;
- Economiiile stimulează creșterea economică.

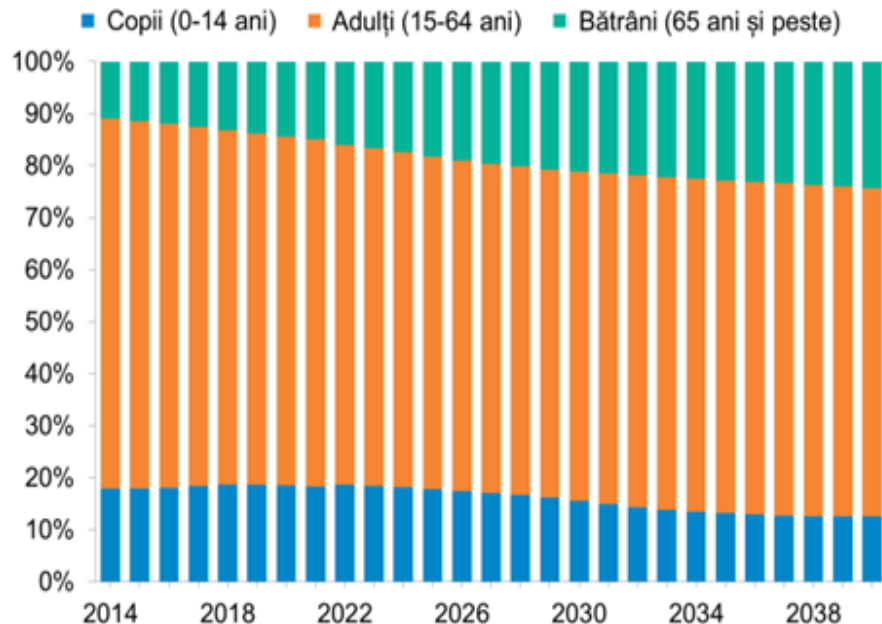
EVOLUȚIILE DEMOGRAFICE DIN REPUBLICA MOLDOVA

NUMĂRUL POPULAȚIEI



- Numărul populației scade rapid.
- Între 2021 și 2040 populația țării ar putea să se reducă de la 2,6 la mai puțin de 2 mil. persoane.

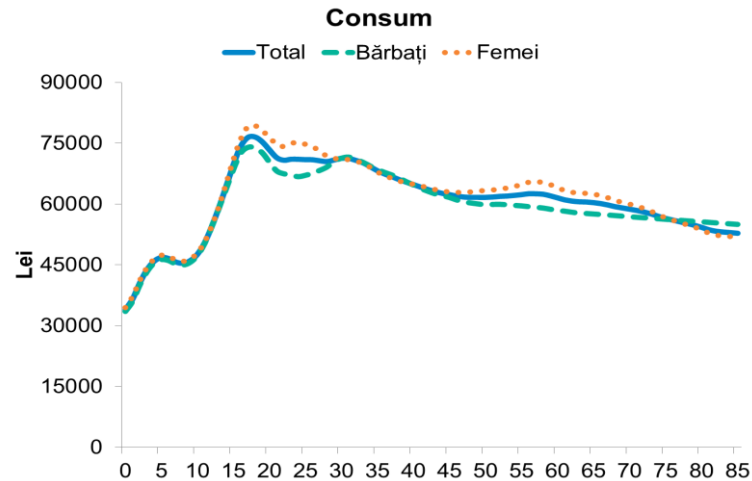
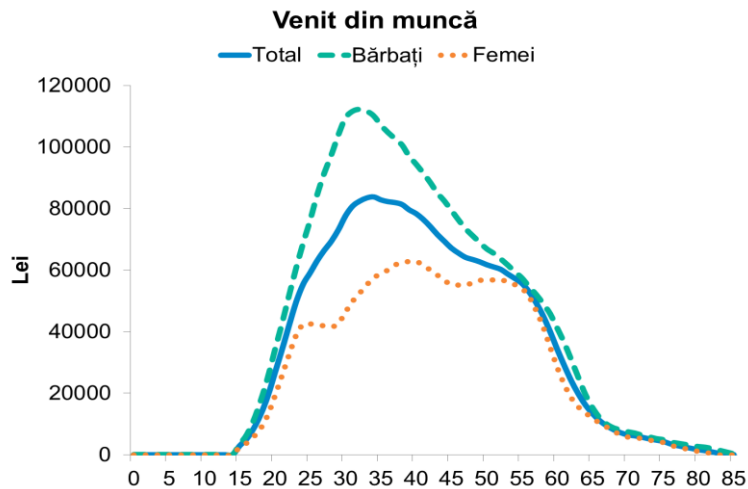
STRUCTURA POPULAȚIEI



- Populația țării îmbătrânește cu ritmuri accelerate.
- Între 2021 și 2040 ponderea vârstnicilor (65 de ani și peste) va crește de la 14,9 până la 24,4%.

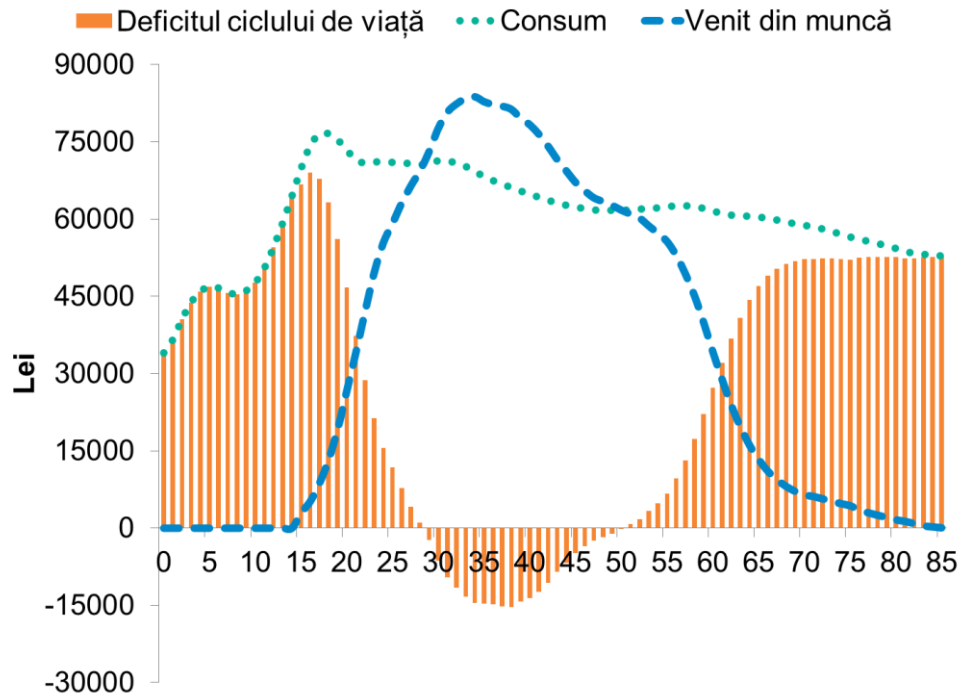
CICLUL ECONOMIC DE VIAȚĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA

VENITUL DIN MUNCĂ ȘI CONSUMUL



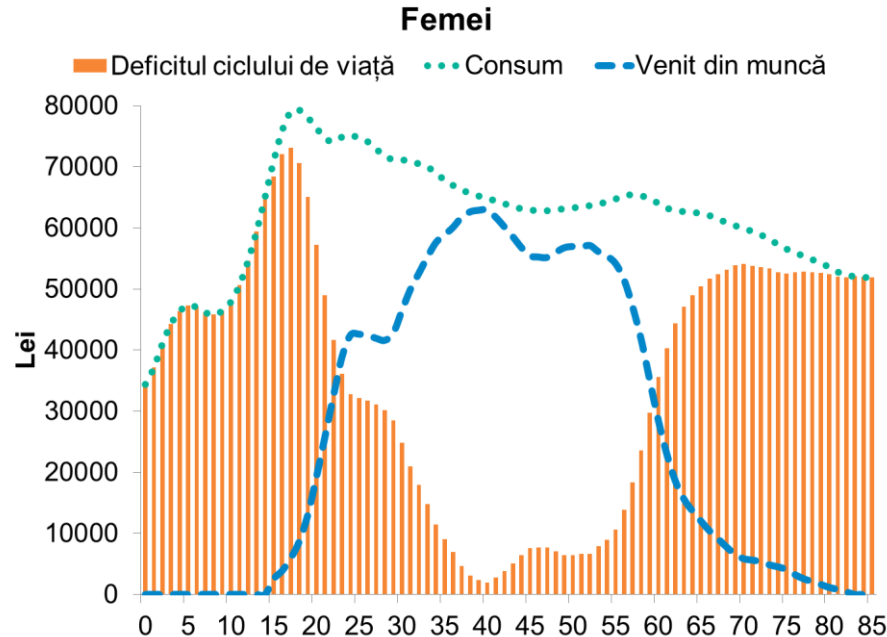
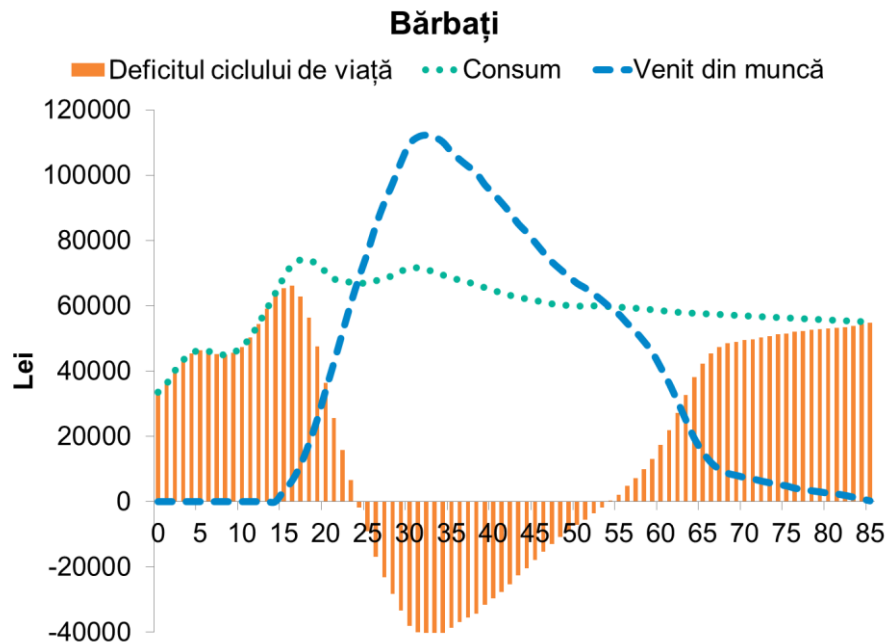
- După 15 ani veniturile din muncă cresc și ating nivelul maxim după 30 de ani, apoi urmează o scădere a câștigurilor.
- Este o discrepanță mare între veniturile bărbaților și cele ale femeilor.
- Consumul crește până pe la 20 de ani, apoi scade lent.
- Femeile consumă mai mult decât bărbații, însă această diferență nu este mare.

DEFICITUL CICLULUI ECONOMIC DE VIAȚĂ



- Persoanele beneficiază de un surplus al ciclului de viață între 29 și 50 ani.
- Surplusul cel mai înalt este la vârsta de 38 de ani.
- Cel mai înalt deficit se înregistrează la vârsta de 16 ani.

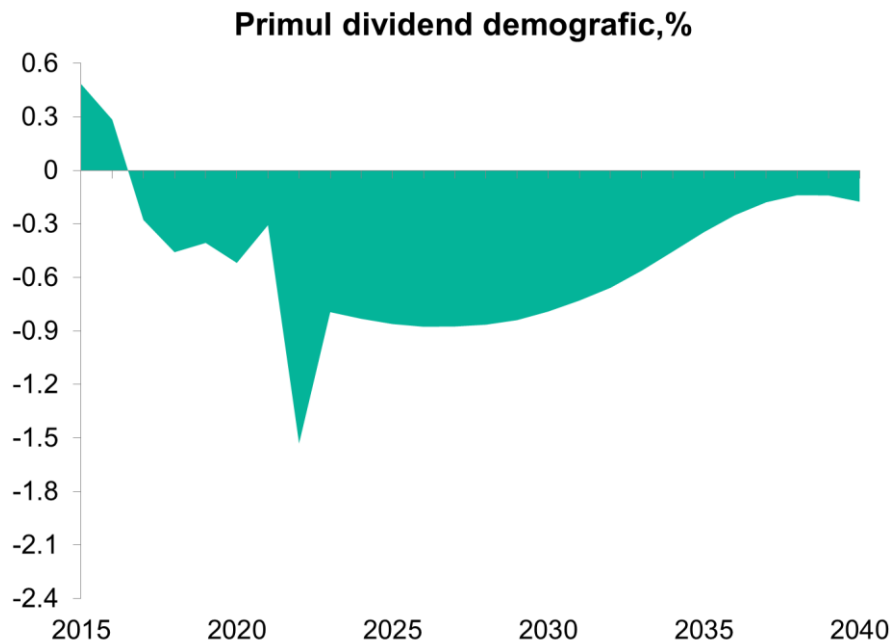
CICLUL ECONOMIC DE VIAȚĂ PENTRU FEMEI ȘI BĂRBAȚI



- Pe toată perioada vieții femeile obțin venituri mai mici decât consumul și nu reușesc să acumuleze surplus.
- Bărbații acumulează un surplus între 24 și 53 de ani.

DIVIDENDELE DEMOGRAFICE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

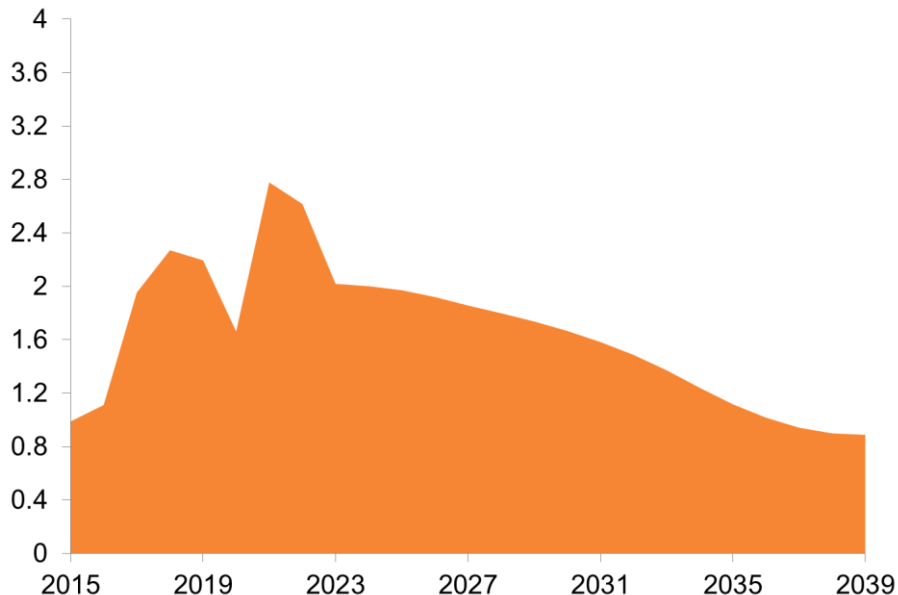
PRIMUL DIVIDEND DEMOGRAFIC



- Republica Moldova nu mai beneficiază de primul dividend demografic, deoarece numărul producătorilor scade mai rapid decât cel al consumatorilor.
- Din 2017 dividendul are valori negative.
- Minimul va fi atins în 2027 (-0,88%), iar din 2028 descreșterea se va tempera.

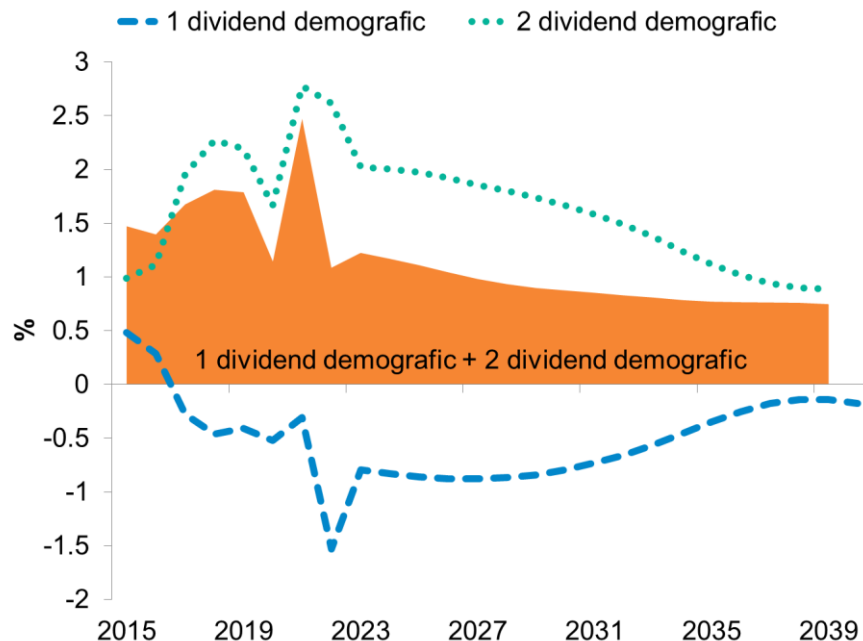
AL DOILEA DIVIDEND DEMOGRAFIC

Al doilea dividend demografic, %



- Republica Moldova va beneficia de cel de-al doilea dividend demografic.
- Dividendul a atins un nivel maxim de circa 2,8% în 2021.
- Din 2022 impactul celui de-al doilea dividend se va tempera.

EFFECTUL AGREGAT AL DIVIDENDELOR



- Contribuția medie anuală a primului dividend demografic la creșterea PIB pe cap de locuitor va fi de -0,52%.
- Contribuția medie anuală a celui de-al doilea dividend demografic va constitui 1,64%.
- Efectul cumulat al dividendelor demografice se va transpune într-o creștere a PIB-ului pe cap de locuitor cu 1,13%.

IMPLICAȚII PENTRU POLITICILE PUBLICE

MĂSURI DE POLITICI PUBLICE

- Crearea condițiilor ce ar permite părinților să iasă mai rapid din concediul de îngrijire a copiilor.
- Extinderea posibilităților de menținere la lucru a persoanelor care au depășit vârsta de pensionare.
- Promovarea îmbătrânirii active.
- Reformarea sectorului educațional, în mod particular, a învățământului vocațional și cel universitar.
- Diversificarea produselor financiare și asigurarea accesului populației la aceste produse.
- Educarea financiară a populației.

Mulțumim pentru atenție!

**Expanding
Choices** through
Family-Friendly Policies

Chișinău, 2022